

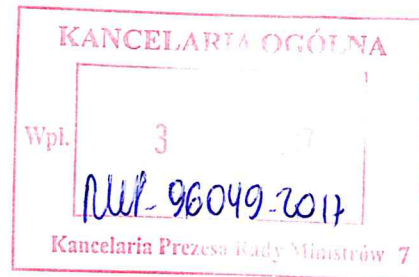
KPRM

AAA291948

MINISTERSTWO
KULTURY I DZIEDZICTWA NARODOWEGO

PODSEKRETARZ STANU
Paweł Lewandowski

Warszawa, 2 listopada 2017 r.

DL-ZP.0221.805.2017.RS

P. Min. M. Kamiński
3.11.2017
JK

Pan
Mariusz Kamiński
Minister – Członek Rady Ministrów
Koordynator Służb Specjalnych
Kancelaria Prezesa Rady Ministrów

Szanowny Panie Ministrze,

w odpowiedzi na pismo z dnia 24 października br., znak: DBN.WP.10.185.2017.BS, przekazujące do uzgodnień międzyresortowych *projekt ustawy o jawności życia publicznego* sygnalizując Panu Ministrowi następujące kwestie.

- 1) Wątpliwości budzi przepis art. 27 projektowanej ustawy w zakresie w jakim określa wymóg przeprowadzenia konsultacji publicznych projektu założeń projektu ustawy, projektu ustawy oraz projektu rozporządzenia. Przedmiotowy przepis przenosi do regulacji ustawowej element wewnętrznego postępowania z projektami dokumentów rządowych, który obecnie określony jest w Regulaminie pracy Rady Ministrów. Stanowić to będzie wyłom w zakresie autonomii regulaminowej Rady Ministrów, która zgodnie z art. 146 ust. 4 pkt 12 Konstytucji określa organizację i tryb swojej pracy. Wprowadzenie proponowanego przepisu oznaczać będzie również, że rezygnacja z przeprowadzenia konsultacji publicznych nie będzie możliwa nawet gdy waga lub pilność sprawy wymagać będzie niezwłocznego rozpatrzenia przez Radę Ministrów projektu dokumentu rządowego.
- 2) W art. 16 ust. 2 proponuję dodanie wyrazu „elektronicznej”. Wydaje się, że zasadne jest wskazanie możliwości udzielenia informacji również w formie elektronicznej np. za pośrednictwem poczty e-mail.

- 3) W art. 18 ust. 2 proponuję wydłużenie terminu udzielenia żądanej informacji do 2 miesięcy, podobnie jak w obecnie obowiązującej ustawie o dostępie do informacji publicznej. Tak znaczne - jak w projekcie - skrócenie maksymalnego terminu na udzielenie informacji publicznej, może w niektórych przypadkach uniemożliwić jej udzielenie.
- 4) Odnośnie art. 20 pragnę zwrócić uwagę, że zgodnie z przepisem w ust. 1 („podmiot ten może pobrać od wnioskodawcy opłatę w wysokości odpowiadającej tym kosztom.”), od wnioskodawcy można pobrać opłatę w wysokości odpowiadającej faktycznie poniesionym kosztom, wykraczającym poza standardowe działania urzędu. Tymczasem z dotychczasowej praktyki wynika, że uprzednie ustalenie faktycznie poniesionych kosztów może być trudne, a oparta de facto na szacunkach wysokość opłaty, o której zawiadomiony będzie wnioskodawca, może nie odpowiadać faktycznie poniesionym kosztom po wykonaniu działań mających na celu udostępnienie informacji publicznej. Stąd też uzasadnionym byłoby rozważenie w projekcie mechanizmu korygującego ewentualne rozbieżności, który wyważałby w tym zakresie interesy wnioskodawcy i podmiotu publicznego (np. poprzez określenie procentowego limitu, o jaki można byłoby korygować ostatecznie ustaloną wysokość opłaty).
- 5) W art. 21 ust 2. w związku z ewentualnymi problemami interpretacyjnymi w zakresie rozumienia terminu „uporczywy”, proponuję precyzyjniejsze zdefiniowanie danego terminu. W szczególności tak aby projektowane rozwiązanie nie było ewentualnie wykorzystywane do unikania obowiązku udzielania informacji publicznej. Wydaje się, że proponowane uwarunkowanie winno uwzględniać także częstotliwość występowania z wnioskami dot. tożsamyh informacji, w niezmienionym stanie faktycznym i prawnym, czy występowania z wnioskami sprowadzającymi się do przygotowywania przez podmiot publiczny zestawień (opracowań, komplikacji) informacji dostępnych już powszechnie, ale wymagających zestawienia przez wnioskującego czy „uporządkowania” w oczekiwany przez wnioskującego sposób.
- 6) W art. 49 pkt 107 należy rozważyć zasadność umieszczania pośród osób zobowiązanych do składania oświadczeń osoby kierującej państwową instytucją filmową i zastępcy takiej osoby. Wprawdzie nadal obowiązuje ustawa z dnia 16 lipca 1987 r. o państwowych instytucjach filmowych, niemniej w oparciu o jej przepisy wszystkie dotychczasowe państwowe instytucje filmowe zostały przekształcone lub zlikwidowane, a zatem obecnie nie funkcjonują żadne tego typu podmioty.

7) W art. 61 ust. 1 wątpliwości budzi obowiązek publikacji ogółu złożonych oświadczeń majątkowych w BIP, szczególnie biorąc pod uwagę rozpiętość stanowisk zajmowanych przez te osoby. Na przykład zgodnie z art. 49 ust. 54 do składania oświadczeń majątkowych zobowiązani są m.in.:

- urzędnicy służby cywilnej;
- członkowie korpusu służby cywilnej zatrudnieni w urzędzie obsługującym ministra właściwego do spraw finansów publicznych lub w jednostkach organizacyjnych Krajowej Administracji Skarbowej;
- osoba kierująca komórką organizacyjną lub inną wewnętrzną jednostką organizacyjną urzędu obsługującego naczelne lub centralne organy administracji rządowej lub organy rządowej administracji zespolonej i organy niezespolonej administracji rządowej oraz jej zastępca.

Niektóre z tych osób mogą być zatrudnione na stanowiskach referentów czy też inspektorów np. w kancelarii urzędów lub w sekretariatach, których charakter pracy raczej nie ma wpływu na proces decyzyjny podejmowany w urzędach. Niezrozumiała jest więc potrzeba tak szerokiego publikowania oświadczeń, zwłaszcza że zgodnie z art. 62 projektu, oświadczenia te mają być poddane analizie i kontroli przez właściwe organy.

W tym kontekście budzące wątpliwość wydaje się nierówne traktowanie podmiotów, bo pewne grupy funkcjonariuszy mają być wyłączone z określonych obowiązków, np. wyłączenie funkcjonariuszy Policji i Centralnego Biura Antykorupcyjnego z obowiązku publikowania oświadczeń majątkowych, którzy biorąc pod uwagę charakter wykonywanej pracy są znacznie bardziej narażeni na korupcję niż pracownicy administracji państwowej wykonujący jedynie funkcje usługowe lub niezwiązane z wydawaniem decyzji administracyjnych.

8) Wzór oświadczenia majątkowego, budzi następujące wątpliwości:

a) Zbyt wysoka szczegółowość informacji wymaganych w oświadczeniu – zebranie przez osobę wypełniającą wszystkich potrzebnych informacji, wymaga bardzo dużych nakładów czasowych. Aby w pełni i rzetelnie wypełnić oświadczenie, niezbędna jest szczegółowa analiza finansów osobistych i dokumentów, związanych z posiadanym majątkiem. Przykładowo w części II. Nieruchomości, pojawiają się pytania o szacowaną wartość mienia, aby dane te mogły być wiarygodne, trzeba byłoby nierzadko dokonać fachowej ekspertyzy, dotyczącej wyceny posiadanych nieruchomości, co może oznaczać dodatkowe obciążenie finansowe dla osoby objętej obowiązkiem złożenia oświadczenia. Tak wysoki poziom szczegółowości dokumentu niesie ze sobą również poważne ryzyko popełnienia w nim błędów. Przy czym w treści oświadczenia znajduje się wyraźnie ostrzeżenie mówiące o tym, iż podawanie

nieprawdziwych (tym samym także błędnych) informacji, grozi karą pozbawienia wolności.

b) Ochrona danych osobowych – w konsekwencji tak szczegółowych sformułowanych pytań w oświadczeniu, znacząco wzrasta liczba danych osobowych, stąd nasuwa się wątpliwość, dotycząca skuteczności ich ochrony. Konieczne jest wypracowanie uniwersalnych procedur i wytycznych, dotyczących przekazywania i gromadzenia danych. Praktyka ochrony danych osobowych w tym zakresie nie zawsze była należycie przestrzegana w latach ubiegłych.

c) Część VIII Dochody - publikacja na stronach BIP informacji o dochodach z tytułu umów o pracę, umów zleceń oraz umów o dzieło stanowi nadmierną ingerencję w prywatność części osób zobowiązanych do składania oświadczeń majątkowych, zwłaszcza tych którzy nie zajmują eksponowanych publicznych. Niezrozumiałe jest również publikowanie tych informacji w odniesieniu do małżonka.

c) Część VIII. DOCHODY pkt.12 DIETY – przede wszystkim należy zwrócić uwagę, iż projektodawca nie sprecyzował jakiego rodzaju diety mają zostać wskazane w oświadczeniu – czy mają być to diety krajowe, zagraniczne, hotelowe etc. Zgodnie z obowiązującym prawem, dieta w czasie podróży zagranicznej i krajowej jest przeznaczona na pokrycie zwiększonych kosztów wyżywienia delegata. Czy też intencją projektodawcy było wykazywanie innego rodzaju diet np. radnych jednostek samorządu terytorialnego.

d) Część IX. SKŁADNIKI MIENIA – oświadczenie w tej części nakłada obowiązek wykazania mienia ruchomego o wartości powyżej 10 000 zł oraz pojazdów mechanicznych. Wątpliwości budzi kwestia interpretacji tego obowiązku. W obecnej konstrukcji, poprzez użycie spójnika „oraz”, nie wskazuje się bowiem od jakiej wartości pojazdy mechaniczne mają zostać uwzględnione w oświadczeniu. W tej sytuacji, wypełniający oświadczenie, będzie musiał wykazać również „niskokosztowe” pojazdy mechaniczne.

f) Część X. ZOBOWIĄZANIA – zbyt daleko idąca szczegółowość zapytania. Składający oświadczenie jest zobowiązany nie tylko do podania rodzaju zobowiązania, ale także do m.in. wskazania warunków, na jakich zostało udzielone oraz do wskazania konkretnych zdarzeń, które spowodowały konieczność jego zaciągnięcia. Co do wskazania warunków, wiązałoby się z koniecznością przedłożenia dokumentu poświadczającego zaciągnięcie zobowiązania (najczęściej umowy). Pytanie o motywację do zaciągnięcia zobowiązania pieniężnego, może zaś naruszać intymność osoby składającej oświadczenie – przykładem może być sytuacja, w której środki finansowe były wykorzystane na pokrycie kosztów leczenia swojego, bądź też członka rodziny.

Jednocześnie zwracamy się z uprzejmą prośbą o wyznaczenie adekwatnych terminów przeznaczonych na konsultację tego rodzaju projektów, szczególnie biorąc pod uwagę złożoność obecnie opiniowanego projektu oraz jego potencjalny wpływ na funkcjonowanie Państwa.

Z poważaniem

Lewandowski

